

EUROPA, WAKOSTA?

- **Hoeveel betaal ik aan Europa?**
- In 2015 kostte de EU elke Belg gemiddeld 112 euro. Inwoners van sommige andere landen betaalden nog meer aan de EU. Een Deen gemiddeld 126 euro, een Duitser 165 euro, een Luxemburger 146 euro, een Nederlander 207 euro, een Brit 168 euro. Zweden zijn het duurst af: voor elke Zweed kost de EU gemiddeld 213 euro. In totaal zijn er 12 landen (van de 28) waarvan de inwoners “betalen” aan de EU
- De andere 16 landen “ontvangen” geld van de Europese Unie. Slowaken ontvangen het meest, gemiddeld 575 euro, gevolgd door de Tsjechen, gemiddeld 545 euro. Een Griek ontvangt gemiddeld 456 euro.
- **Hoe komen we aan deze berekening?**
- De Europese Unie heeft een eigen budget. De 28 lidstaten betalen elk een bijdrage aan het budget van de Europese Unie. Rijkere landen betalen meer dan armere landen. De Europese Unie heft ook invoerrechten op alles wat van buiten de EU (China, de VS, Nieuw-Zeeland, ...) in Europa wordt ingevoerd. Die invoerrechten komen ook in het budget van de EU terecht. Als grote bedrijven (Microsoft, Google, ...) een boete moeten betalen omdat ze de concurrentieregels niet naleven, dan komt die boete ook in de Europese begroting terecht.
- In 2015 had de Europese Unie zowat 146 miljard inkomsten. Met dat geld betaalt de EU nieuwe wegen, wetenschappelijk onderzoek, Erasmusbeurzen, subsidies voor landbouwers, enzovoort. Ook de Europese ambtenaren, commissarissen, parlementsleden, vertalers en tolken worden hiermee betaald.
- We hebben nagerekend hoeveel elk land in 2015 betaalde aan de EU, en hoeveel subsidies de EU in 2015 aan dat land gaf. Het eindresultaat hebben we gedeeld door het bevolkingsaantal. Op die manier kwamen we aan een (positief/negatief) bedrag per inwoner.
- **Concreet voor België**
- De federale regering betaalde 3,69 miljard euro aan de EU. In totaal besteedde de EU 2,43 miljard euro aan projecten en subsidies in ons land. We betaalden dus meer aan de EU dan we ontvingen, 1,21 miljard euro. Als we dat bedrag delen door 11,26 miljoen inwoners, komen we op 112 euro per persoon.
- Komt niet overeen met andere bedragen die eerder werden gepubliceerd?
- Sommige berekeningen komen uit op een hoger bedrag per Belg. Dat komt omdat ze ook de invoerrechten die de Belgische douane int in de havens van Antwerpen, Gent en Zeebrugge meetellen. Samen waren die goed voor 2,36 miljard euro. België mag daarvan 20% houden als vergoeding voor de kosten van de inning, en stort de rest (1,77 miljard) door naar Europa. Als je dat bedrag zou meetellen dan kom je aan een totaal van 5,46 miljard euro. Als je dat deelt door het bevolkingsaantal kom je aan een bedrag van 485 euro per Belg.
- Het is echter fout om de invoerrechten te beschouwen als een “Belgische” bijdrage. De taken behoren toe aan de Europese Unie, en worden geïnd aan alle buitengrenzen. Wat in België wordt ingevoerd, blijft niet noodzakelijk allemaal in België, maar is bestemd voor de hele Europese Unie. Omdat de haven van Antwerpen een belangrijke Europese haven is, worden er bij ons relatief meer invoerrechten geïnd dan in veel andere landen.
- Het lijkt ons ook eerlijker om niet alleen te kijken naar wat ons land “betaalt” aan Europa, maar ook naar wat we ontvangen uit het Europese budget. Er is 1 belangrijke “ontvangst” die we niet hebben meegeteld: de lonen van Europese ambtenaren, parlementsleden en commissaris die in Brussel werken. Samen met kosten van de Europese gebouwen in Brussel gaat het om een bedrag van 4,521 miljard euro. Die “administratieve uitgaven” worden soms beschouwd als een “ontvangst” voor België. De redenering is dat eurocraten hun geld ook bij ons uitgeven (huur van hun huis of appartement, shoppen in winkels, restaurants, ...). Het lijkt geen twijfel dat dit voor de Brusselse economie een belangrijke boost is. Maar omdat

zodat alle Europese instellingen in Brussel gevestigd zijn, zou dit een vertekend beeld geven. We kunnen niet nagaan hoeveel geld effectief in België wordt uitgegeven, hoeveel de ambtenaren sparen om later in hun eigen land weer uit te geven. Als we het toch zouden meetellen, dan zou België niet 2,36 miljard, maar 6,88 miljard ontvangen. Na aftrek van onze bijdrage zouden we netto 3,19 miljard ontvangen, of 283 euro per Belg. We hebben ervoor gekozen om de administratieve uitgaven niet mee te tellen, ook niet bij andere landen. Ook in Luxemburg, waar ook enkele instellingen gevestigd zijn, zou dit voor een vertekend beeld zorgen.

- **Hoezo, “gemiddeld”?** Het gaat uiteraard om gemiddelde bedragen per inwoner. Niet elke Belg “betaalt” 112 euro. De ene Belg betaalt minder belastingen dan de andere Belg. En sommige Belgen ontvangen meer geld uit het Europese budget dan andere Belgen.

- **Waarom krijgen de Britten, Hollanders, Duitsers, Zweden, ... korting op hun bijdrage? En moeten wij daardoor meer betalen?**

Sommige landen vinden het verschil tussen wat ze betalen en wat ze ontvangen te groot. Om dit verschil te compenseren of te corrigeren genieten sommige landen van een korting op hun bijdrage aan de Unie. Het Verenigd Koninkrijk is in dit kader één van de belangrijkste landen die zo'n korting geniet. Aan dat land wordt 66% van het verschil tussen zijn bijdrage aan de EU-begroting en het bedrag dat het uit die begroting krijgt, terugbetaald. De oorsprong van deze korting ligt in 1984 tijdens de Europese top van Fontainebleau. Vlak daarvoor had Margaret Thatcher op een persconferentie haar befaamde uitspraak gedaan: 'I want my money back'. De korting werd gezien als een compensatie voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid waar het Verenigd Koninkrijk veel aan bijdroeg, maar slechts gering kon van profiteren. Vandaag bestaat deze korting voor het Verenigd Koninkrijk nog steeds. Om de lagere Britse bijdrage te financieren, moeten andere landen méér betalen. In 2015 betaalde België zo 280 miljoen euro extra.

Na het Verenigd Koninkrijk zijn ook andere landen beginnen aandringen op een soort “korting”. Duitsland, Nederland, Zweden, Denemarken en Oostenrijk moeten daardoor nu ook minder betalen. (Duitsland, Nederland, Zweden en Oostenrijk moeten ook een kleinere compensatie voor de Britse korting betalen).

http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/nl/displayFtu.html?ftuld=FTU_1.5.1.html

<http://www.consilium.europa.eu/nl/policies/eu-revenue-own-resources/2014-2020/>

- **Hoe groot is het budget van Europa?**

Om de zeven jaar legt de Europese Unie een financieel meerjarenplan vast, het “meerjarig financieel kader”. Daarin leggen de lidstaten (na goedkeuring door het Europees Parlement) vast hoeveel de Europese Unie in die zeven jaar maximaal mag uitgeven. Voor de periode 2014-2020 gaat het om maximum 960 miljard euro. Dat is zo'n vijftien miljard minder dan de periode 2007-2013. Binnen dit financieel meerjarenplan bepaalt de EU vervolgens jaarlijks haar begroting. Voor het huidige jaar 2017 is dat zo'n 157,9 miljard euro. Dat is het maximumbedrag waarvoor de EU verbintenissen kan aangaan. Het bedrag dat uiteindelijk betaald moet worden, ligt meestal iets lager, omdat sommige geplande projecten niet worden uitgevoerd.

- **Is dat veel? Hoe groot is het budget van België (en van de andere lidstaten?) (1% van Europese BBP; hoeveel % van het BBP zijn de nationale budgetten?)**

Dit lijken op het eerste zicht grote bedragen. Toch vertegenwoordigt het EU-budget slechts één procent van het Europees BBP. Ter vergelijking: het budget van alle overheden in België is ongeveer 210 miljard euro, of zowat 50% van het Belgische BBP. Alle Belgische overheden geven samen (voor 11 miljoen inwoners) dus meer uit dan de Europese Unie, een organisatie van 28 landen met 500 miljoen inwoners. Zelfs het kleine Denemarken geeft meer uit dan de Europese Unie. Als je een optelsom maakt overheidsuitgaven in de Europese Unie, dan is 98% daarvan afkomstig uit nationale budgetten, en slechts 2% uit het EU-budget.

- **Wat gebeurt er met het geld?** Het geld gaat naar duizenden projecten, naar studenten, landbouwers, wetenschappers, ondernemers, overheden, en dat in heel de EU. Het EU-budget wordt onderverdeeld in 5 hoofdstukken. Het hoofdstuk waar het meeste geld naartoe gaat, heet *slimme en inclusieve groei*. Het gaat om een uitgebreide waaier van uitgaven. Onder meer grote infrastructuurprojecten, maar ook opleidingsprojecten voor werklozen, steun voor wetenschappelijk onderzoek, beurzen voor Erasmusstudenten. Het meeste geld in deze rubriek gaat naar “economische, sociale en territoriale cohesie”: alleen relatief arme regio’s komen hiervoor in aanmerking, meestal in Centraal- en Oost-Europa en Zuid-Europa.
Een tweede categorie waaraan het EU-budget besteed wordt, is *duurzame groei en natuurlijke hulpbronnen*. Hieruit komt onder meer het Europees landbouwbudget. Maar ook het LIFE-programma, het Europees financieel instrument om onder meer het milieu te ondersteunen, wordt hiermee gefinancierd.

Daarnaast geeft de Europese Unie ook geld uit aan *veiligheid en burgerschap*. Hiermee werd bijvoorbeeld in 2016 een Europese kust- en grenswacht opgericht om de Europese buitengrenzen beter te controleren. Ook het asiel-, migratie- en integratiefonds wordt gefinancierd vanuit deze categorie van het EU-budget.
Bovendien geeft de Unie ook geld uit aan investeringen om het EU-burgerschap te promoten en versterken. Het Creatief Europa Programma is hier een voorbeeld van. Zo gaat er onder meer geld naar Europese films, series en documentaires.

Global Europe is een vierde uitgavenpost voor de Unie. Met dit geld probeert de EU haar rol in de wereld op te nemen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verlenen van humanitaire hulp aan gebieden in nood en het verlenen van ontwikkelingsfondsen. Daarnaast wordt ook financiële steun voorzien voor landen die kandidaat-lidstaat zijn. Zij worden gefinancierd zodat ze de Europese wetgeving op een zo vlot mogelijke manier kunnen omzetten.

Om de EU te kunnen doen draaien, is er natuurlijk ook een *administratie en bestuur* nodig. Ook hieraan geeft de EU dus geld uit. Het gaat dan vooral om de lonen van de Europese ambtenaren en parlementsleden en het onderhoud van de gebouwen waarin zij vergaderen. Het geld dat aan deze administratie en dit bestuur wordt besteed, bedraagt zo’n 6 % van het EU-budget.

- **Waarom gaat er zoveel geld naar landbouw en zo weinig naar defensie of onderwijs?** Al snel na de start van de EU werd er beslist om de steun aan de landbouwsector op Europees niveau te organiseren, en niet meer op nationaal niveau. Hierdoor is er in de begrotingen van de lidstaten nauwelijks geld dat aan landbouw wordt uitgegeven. Omdat de landbouwsector de enige economische sector is die uit de Europese begroting wordt ondersteund, neemt ze een enorme hap uit die begroting, en ontstaat er zo een vertekend beeld. In de loop der jaren is de steun aan de landbouwers trouwens verminderd. Was landbouw vroeger nog goed voor 70% van het EU-budget (in het begin zelfs bijna 100%), dan is dat percentage nu onder de 40% gedaald, en in de toekomst zal het aandeel nog lager zijn.

- De basisfilosofie achter de landbouwsteun is, dat landbouwers een eerlijke vergoeding moeten krijgen voor de milieuvriendelijke productie van gezond en veilig voedsel. Zonder steun, zouden sommige sectoren de concurrentie van buiten Europa niet aankunnen. In het verleden leidde de steun tot overproductie, waardoor er overschotten ontstonden, de fameuze boterbergen, wijnmeren en melkplassen. Dat is nu bijgestuurd, waardoor er ook minder overschotten zijn. Ondanks alle hervormingen, blijft het landbouwbeleid onder vuur liggen.
 - Niet alle landbouwsectoren ontvangen Europese steun. Het gaat vooral om de veeteelt en akkerbouw. De vleesveesector is bijna volledig afhankelijk van Europese steun, terwijl groenteteelt in open lucht of de pluimveehouderij (bijna) volledig op eigen benen staan.
 - In Vlaanderen ontvangen zowat 22.000 landbouwbedrijven landbouwsteun (naar wie de steun gaat, vindt u hier: <http://www.belpa.be/belpa/pub/NL/index.html>)
 - Bij een 500-tal bedrijven loopt dat op tot 40.000 euro per bedrijf, maar in de meeste bedrijven gaat het om veel lagere bedragen. In totaal ontvingen Vlaamse landbouwers 232 miljoen euro inkomenssteun van de Europese Unie. Indien dit bedrag niet meer door Europa, maar wel door de Vlaamse overheid betaald zou worden, dan zou dit neerkomen op 0.6% van de totale Vlaamse begroting (38 miljard euro)
 - De rechtstreekse inkomenssteun voor landbouwers wordt kleiner, de tweede poot van het landbouwbudget wordt steeds groter: plattelandsontwikkeling. Met dit geld worden projecten ondersteund om het platteland leefbaar te houden. Dit kan gaan over het inrichten van een ontmoetingsruimte in een dorp, over het stimuleren van hoefveterisme, tot het aanleggen van fietsroutes om toeristen aan te trekken. Ook milieuvriendelijk natuuronderhoud wordt met dit geld gestimuleerd. Voor de periode 2014-2020 trekken Europa en Vlaanderen elk 287 miljoen euro uit voor plattelandsontwikkeling.
 - Landbouw neemt een grote hap uit het EU-budget. Het contrast met bijvoorbeeld defensie is groot. De Europese Unie spendeert niets aan defensie, alle defensie-uitgaven zitten in de nationale begrotingen. Voor onderwijs is dat net hetzelfde. Onderwijsuitgaven zijn bijvoorbeeld goed voor 28,5% van de Vlaamse begroting. Ook werkloosheidsuitkeringen, pensioenen, kindergeld en andere sociale uitgaven worden door de lidstaten betaald.
 - Daardoor is het EU-budget in geen enkel opzicht te vergelijken met dat van bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Van alle overheidsuitgaven in de Verenigde Staten komt 64% van het "centrale" niveau, in Washington. In Europa is het EU-budget slechts goed voor 2% van alle overheidsuitgaven, de lidstaten zijn verantwoordelijk voor 98% van de overheidsuitgaven. Sociale zekerheid, defensie, onderwijs, het zijn zaken die in de VS vooral door de federale kas in Washington betaald worden, terwijl ze in de EU uit de nationale begroting komen.
- **Hoe geraakt Europa aan zijn geld?**
 - De Europese Unie heeft niet de bevoegdheid om zelf belastingen te innen. Alleen de lidstaten zijn daarvoor bevoegd. De lidstaten kunnen wel unaniem beslissen om een bepaalde belastingopbrengst toe te wijzen aan de Europese Unie. Zo is er beslist dat alle opbrengsten uit heffingen op producten die in de EU worden ingevoerd, in het budget van de EU terechtkomen. De Belgische douane zal die invoerrechten en andere heffingen innen, maar stort ze dan door aan de EU. Als compensatie voor het geleverde werk door de douane, mag België 20% van de geïnde som houden. Omdat de haven van Antwerpen een plek is waar veel goederen binnenkomen die voor de rest van de Europese Unie bestemd zijn, int onze douane een grote som geld. In 2015 bedroeg het "commissieloon" dat België hiervoor mocht houden bijna 600 miljoen euro. In totaal belandde bijna 19 miljard euro aan douanerechten en andere heffingen in 2015 in de kas van de EU.
 - Een tweede bron van inkomsten is een percentage van de (statistische) BTW-opbrengst van elk land.

- Het grootste deel van het EU-budget is afkomstig van “afdrachten” door de lidstaten. Die afdracht wordt vooral berekend op basis van het BBP van elke lidstaat. Rijke landen moeten meer geld storten dan arme landen.
- Europese ambtenaren die in België werken, betalen geen inkomstenbelastingen aan de Belgische staat, maar wel aan de Europese Unie. Die belastingtarieven zijn wel een pak lager (waardoor ambtenaren netto meer overhouden). Die belastingen vormen ook een inkomst voor het EU-budget.
- Een kleine bron van inkomsten zijn de boetes die door de Europese Commissie worden opgelegd aan bedrijven die hun monopoliepositie misbruiken, of die verboden onderlinge prijsafspraken maken die de concurrentie vervalsen. In 2015 waren dergelijke boetes goed voor 1,4 miljard euro, of 1% van het EU-budget van dat jaar.
- Opmerkelijk: de Europese Unie kan ook schenkingen of giften ontvangen. Navraag leert echter dat dit de voorbije jaren niet gebeurd is. Niemand heeft uit vrije wil geld geschonken aan de EU.
- Ook sommige landen die niet tot de Europese Unie behoren, betalen toch mee aan sommige uitgaven van het EU-budget. Noorwegen stort bijvoorbeeld elk jaar 800 miljoen euro aan de EU, om mee te kunnen doen met de programma’s voor wetenschappelijk onderzoek, en als compensatie voor het feit dat Noorse bedrijven toegang hebben tot de Europese interne markt.

- **Wie beslist over hoe Europa aan zijn geld geraakt?**

- De beslissing moet unaniem genomen worden door de 28 lidstaten, na advies van het Europees Parlement. In dat besluit staat hoeveel inkomsten de EU maximaal mag hebben: in 2014 is beslist dat dat maximum 1,23% van het Europese BBP mag zijn.

- **Heeft Europa schulden?**

- De Europese Unie kan geen schulden maken: de begroting moet in evenwicht zijn. Daarom worden er ook jaarlijkse uitgavenplafonds afgesproken. Er zijn elk jaar twee plafonds: een voor de “vastleggingen”, en een voor de “betalingen”. Een “vastlegging” is de juridische verbintenis om een project te financieren, bijvoorbeeld de bouw van een brug. Stel dat die geraamd wordt op 200 miljoen, dan wordt dat bedrag geboekt in het jaar waarin het engagement genomen wordt om de brug te financieren. De effectieve betaling ervan volgt dan de jaren erna, naarmate de facturen binnenkomen. Die worden geboekt in de begroting van de betalingen. De betalingsbegroting is stevast kleiner dan de vastleggingsbegroting. Dit heeft al een paar keer problemen veroorzaakt, omdat er niet genoeg geld beschikbaar was om binnenkomende facturen van eerder gedane vastleggingen te betalen. In totaal moet de Europese Unie de komende jaren nog 241 miljard euro betalen, het gaat om “vastleggingen” die nog niet tot betalingen hebben geleid. Deze geldsom, de zogenaamde “reste à liquider” speelt een belangrijke rol bij de brexit-onderhandelingen: de verbintenissen zijn immers aangegaan toen het Verenigd Koninkrijk nog lid was van de EU. De 27 andere landen verwachten dan ook dat de Britten de facturen die nog moet binnenkomen mee zullen betalen, zelfs na de brexit.
- Soms zijn er overschotten. Die kunnen worden teruggestort aan de lidstaten, of worden overgeheveld naar het volgende jaar. In 2014 was er bijvoorbeeld een overschot van 1.4 miljard euro, dat werd overgeheveld naar 2015.

- **Hoeveel krijgt België uit het EU budget? Wat gebeurt er met het geld in België? Wie beslist daarover (over de besteding van het geld)?**

Wie goed rondkijkt, zal het wel al opgevallen zijn: een Europese vlag, ergens onderaan op een bord naast een grote bouwwerf, met daarbij de mysterieuze afkorting EFRO. Talloze straten en pleinen zijn met Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling heraangelegd, verschillende gebouwen werden ermee gerenoveerd. Telkens gaat het om co-financiering, waarbij de lokale overheid de helft (of een ander percentage) bijlegt. Een bekend voorbeeld is de Stadshal in Gent, of C-Mine in Genk. Ook het cultureel centrum de Vaartkapoen in Molenbeek zal met Europees geld gerenoveerd worden. Een ander bekend fonds is het Europees Sociaal Fonds, dat bijvoorbeeld beroepsopleidingen voor laaggeschoolden financiert, of trajecten voor loopbaanbegeleiding heeft uitgewerkt. Vele initiatieven van de VDAB worden mee met dit geld georganiseerd.

De Europese Commissie sluit hiervoor partnerschapsovereenkomsten af met de regio's, die verantwoordelijk worden voor de selectie van de projecten, en de opvolging. Wanneer het geld verkeerd besteed wordt, zijn zij dus medeverantwoordelijk.

<http://www.vlaio.be/artikel/overzicht-van-goedgekeurde-projecten>

Brussel: [http://be.brussels/files-nl/over-het-gewest/sg/efro-feder/tabel-van-de-begunstigden juli-2016](http://be.brussels/files-nl/over-het-gewest/sg/efro-feder/tabel-van-de-begunstigden_juli-2016)

- **Waarom moeten wij betalen voor wegen in Polen of Roemenië?**

De zogenaamde "cohesiefondsen" zijn ingevoerd om de kloof tussen arme en rijke landen te verkleinen, en zo de "samenhang" te vergroten. Door de infrastructuur in arme lidstaten te verbeteren, gaan ze er economisch op vooruit, wat ook voor de rijkere landen interessant is. Vroeger ging het meeste geld uit die pot naar landen uit Zuid-Europa, maar door de toetreding van landen uit Centraal- en Oost-Europa gaat er nu meer geld naar hen. Het gaat om aanzienlijke bedragen, vaak de belangrijkste bron van investering investeringen.

Veel geld dat naar arme regio's gaat vloeit ook terug naar België. Om wegen, luchthavens, havens of spoorwegen aan te leggen in Bulgarije, Roemenië of Polen wordt een beroep gedaan op Belgische ingenieursbureaus of leveranciers, omdat in die landen er nog niet genoeg kennis is om een groot wegenproject uit te tekenen en technisch te begeleiden of ook bepaalde producten of diensten niet geleverd kunnen worden.

Bovendien zijn de Oost-Europese landen vandaag echte groeimarkten. Onze bedrijven doen er veel winstgevende zaken, en willen hun producten er snel en in goede staat kunnen leveren. Daarom hebben ze alle belang bij prima infrastructuur, zoals goede wegen.

Economen zijn het er trouwens ook over eens dat een eengemaakte markt als de Europese Unie pas echt goed werkt als er niet al te grote ongelijkheden blijven bestaan. Te grote verschillen leiden tot spanningen en instabiliteit.

- **Kwam het geld om Griekenland te redden ook uit het EU-budget?**

Nee, dat is verboden. De Europese Unie mag geen schulden van lidstaten overnemen. Elk land moet zijn eigen begroting en overheidsschuld onder controle houden. Om die bepaling uit het verdrag (*no bail-out clause*) te omzeilen, is een apart noodfonds opgericht (het Europees Stabiliteitsmechanisme). De landen van de eurozone zijn daar lid van, en hebben er kapitaal in gestort. Dat fonds kan op die manier zélf geld lenen op de financiële markten, en dat geld weer uitlenen aan Griekenland.

- **Al die gebouwen en ambtenaren: hoeveel kost dat?**

In 2015 ging het om een bedrag van 8,5 miljard euro. Hierin zit de kostprijs van de gebouwen die de Europese Unie huurt, of waarvan ze eigenaar is, de lonen van Europese ambtenaren, van vertalers en tolken, van de 751 parlementsleden en hun medewerkers, van de Europese commissarissen en van de voorzitter van de Europese Raad, en ook de pensioenen van al die mensen die vroeger in dienst waren.

In Brussel werken naar schatting 42.000 ambtenaren bij de Europese instellingen. Dit is ongeveer evenveel als bij de Vlaamse overheid, die in Vlaanderen en Brussel 41.000 mensen in dienst heeft. Europese ambtenaren worden veel beter betaald. Het laagste brutosalaris is 2654 euro, het hoogste 18370. Daarbovenop komt nog een “ontheemdingstoelage” van 16%, voor wie zijn/haar vaderland heeft moeten verlaten om in Brussel te komen werken. De Europese ambtenaren betalen een “communautaire belasting” (met schalen tussen 8 en 45%) aan de Europese Unie. Sinds 2013 betalen ze ook nog een solidariteitsheffing van 6%.

Een Europees commissaris verdient 21.000 euro bruto per maand. De voorzitter van de Europese Commissie (Jean-Claude Juncker) en de voorzitter van de Europese Raad (Donald Tusk) verdienen elk 25.350 euro bruto per maand.

Europarlementsleden verdienen netto 6411 euro per maand. Vroeger verschilde het loon van een parlements lid naargelang hun nationaliteit, want ze werden door hun nationale parlement betaald. Daardoor waren er enorme verschillen. Een Italiaans parlements lid verdiende zowat 14.000 euro, een parlements lid uit Litouwen moest het met 1000 euro stellen. Nu worden ze rechtstreeks door het Europees Parlement betaald, en verdienen ze evenveel. Hun reiskosten om naar Brussel of Straatsburg te komen worden vergoed, en ook hun verplaatsingskosten voor andere dienstreezen buiten hun eigen lidstaat (maximum 4246 euro). Voor hun aanwezigheid op vergaderingen in Brussel of Straatsburg krijgen ze een forfaitaire dagvergoeding van 307 euro. Er zijn verhalen bekend van parlementsleden die “present” tekenen, maar vervolgens weer snel vertrekken. Wie op minder dan de helft van de hoofdstedelijke aanwezig is, riskeert een halvering van zijn/haar vergoeding.

Parlementsleden krijgen ook nog eens een forfaitaire vergoeding (hiervoor moeten ze dus geen bewijsstukken inleveren) van 4342 per maand. Bijvoorbeeld om een kantoor in hun thuisland te huren, en de bijhorende administratiekosten. Wie meer dan de helft van het aantal plenaire vergaderingen brost, krijgt “maar” de helft.

Elk parlements lid heeft tenslotte ook een budget van 24.164 euro per maand om medewerkers in dienst te nemen. Die mogen hetzij in Brussel, hetzij in zijn/haar thuisland worden tewerkgesteld. Ze mogen echter niet ingezet worden om voor hun politieke partij te werken in het thuisland. Het Franse Europarlements lid Marine Le Pen zou deze bepaling hebben overtreden, en lokale medewerkers toch voor het Front National hebben laten werken.

<https://www.vleva.eu/nieuws/hoeveel-verdienen-europese-ambtenaren>

<http://www.europarl.europa.eu/news/nl/news-room/FAQ>

- **Vertalers en tolken: hoeveel kost dat?**

De Europese Unie heeft 24 officiële talen. Die worden niet bij elke vergadering gesproken. In veel vergaderingen is de voertaal Engels. In het Europees Parlement heeft elke verkozenen het recht om zijn eigen taal te spreken. Tijdens plenaire vergaderingen zijn er dan ook enorm veel tolken aanwezig, om alle mogelijke combinaties van talen te kunnen vertalen. Een kwart van het budget van het Europees Parlement, of zowat 500 miljoen euro, gaat naar vertalers en tolken. Het kost elke

Europeaan dus jaarlijks 1 euro. Daarmee kan hij wel (als hij daar zin in heeft) alle Europese regels in de eigen taal lezen, op de Europa-website in de eigen taal surfen of vragen stellen aan bijvoorbeeld de Europese ombudsman in de eigen taal.

- **Hoeveel kost die maandelijkse verhuizing naar Straatsburg?**

De meeste parlementsleden hebben er een hekel aan: de maandelijkse verhuizing naar Straatsburg. In het Verdrag (een protocol bij het Verdrag van Amsterdam) is vastgelegd dat het Europees Parlement elk jaar 12 plenaire vergaderingen moet organiseren in Straatsburg. Om dit Verdrag te wijzigen, is de instemming van elk land nodig. Frankrijk wil het parlement in Straatsburg houden, en verzet zich tegen elke wijziging.

Het Europees Parlement vergadert dus op twee plaatsen, en heeft ook nog een secretariaat in Luxemburg. De Europese Rekenkamer berekende wat dit (over 3 plaatsen verspreid zijn) kost. Indien het parlement al haar werkzaamheden in Brussel zou concentreren, zou dit een jaarlijkse besparing van 127 miljoen euro zijn.

- **Wordt het Europees geld goed besteed? Wie controleert de besteding? Is er geen fraude met al dat geld?**

De Europese Rekenkamer is 40 jaar geleden opgericht om de inkomsten en uitgaven van de Europese Unie te controleren. De Rekenkamer is een externe controleur. Elk jaar brengt ze een verslag uit over de begroting van het voorbije jaar. Door middel van steekproeven gaat ze na of de Europese subsidies wel volgens de regels zijn uitbetaald. Steevast heeft de Rekenkamer kritiek, en dat was ook zo bij de controle van de rekeningen van 2015. De Rekenkamer schatte dat het foutenpercentage bij de uitgaven 3.8% bedroeg: geld dat niet uitbetaald had moeten worden, omdat de regels niet werden gevolgd of omdat er onvoldoende gecontroleerd werd wat er met het geld gebeurd is. Het niet in overeenstemming met de regels werd betaald. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt zowel bij de lidstaten (die veel subsidiedossiers beheren) als bij de Europese Commissie. Behalve jaarverslagen, licht de Europese Rekenkamer ook specifieke subsidieprogramma's door, en gaat na of die wel het gewenste doel bereiken.

Wanneer de Rekenkamer echte gevallen van fraude vaststelt, dan zal ze die melden aan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). OLAF gaat bijvoorbeeld na of ambtenaren smeergeld ontvingen in ruil voor het gunnen van bepaalde subsidies.

Een recent onderzoek van Knack en andere media bracht aan het licht dat Europese subsidies die erop gericht waren om de Europese veiligheid te verhogen, vooral bergen rapporten en studies opleverden. Dit doet vragen rijzen naar de effectiviteit van de Europese subsidiemolens. Een subsidiedossier indienen, vraagt bovendien nogal wat kennis, en tijd. Alleen grote organisaties en grote steden kunnen het zich veroorloven om een dossier in te dienen, voor de anderen is het allemaal te complex. Ook dat is een kritiek die vaak te horen is. In Brussel zijn er bedrijfjes die cursussen organiseren over hoe je Europese subsidies moet binnenhalen.

Er is nog veel meer kritiek op het Europese budget. Is het wel nodig dat er zoveel relatief kleine projecten gesubsidieerd worden. Zou Europa zich niet beter alleen bezighouden met grote, grensoverschrijdende projecten, die zonder Europese steun niet door één land apart gefinancierd zouden worden, en al de rest aan de lidstaten overlaten? En wat is het nut van subsidies voor regio's als Vlaanderen die welvarend zijn? Eerst stort België geld in de Europese pot, dat we erna, na veel

administratief tijdverlies, weer terugkrijgen? Een voordeel van die werkwijze is dat op die manier vele projecten die eenzelfde doel nastreven (bijvoorbeeld jongeren aan werk helpen, of investeren in klimaatvriendelijke technologie) gelijktijdig in heel Europa kunnen worden opgestart. Bovendien zou er voor het EU-budget nog minder draagvlak zijn dan nu, indien rijke landen alleen maar geld zouden moeten afdragen aan “Brussel”, zonder er ooit een cent van terug te zien.

- **Hoe moet het verder met het EU-budget in de toekomst, na de brexit?**
- Het aangekondigde vertrek van het Verenigd Koninkrijk heeft ook gevolgen voor het EU-budget. Wordt het budget kleiner, wanneer de Britten weg zijn, of zullen andere landen extra geld bijdragen? De Nederlandse regering heeft al gezegd dat ze daar niet toe bereid is. Het vertrek van de Britten heeft een hele denkoefening over de toekomst van de EU met 27 op gang gebracht. Eind juni wil de Europese Commissie een soort visienota publiceren over hoe het EU-budget van de toekomst er zou moeten uitzien.
- Onlangs verscheen daarover een rapport van een werkgroep die geleid werd door de Italiaanse ex-premier Mario Monti. Onder meer Frans Timmermans (eerste ondervoorzitter Europese Commissie) en Guy Verhofstadt (liberaal fractieleider in het Europees Parlement) waren lid van de werkgroep.
- Zij stellen voor om andere inkomsten te zoeken voor het budget, zonder het budget te verhogen. De nieuwe inkomsten zouden het beleid van de Europese Unie moeten ondersteunen. Een van de denkpistes is bijvoorbeeld een vorm van uniforme vennootschapsbelasting, om de werking van de interne markt te verbeteren. Ook een Europese koolstoftaks om het Europese klimaatbeleid te ondersteunen, zien zij als een optie. Nieuwe “EU-belastingen” zouden er dan voor moeten zorgen dat de lidstaten hun bijdrage (met nationaal belastinggeld) aan de EU kunnen verlagen, waarna ze ook de inkomstenbelastingen in eigen land kunnen doen dalen. Een “tax-shift” op Europees niveau als het ware.
- In het Europees Parlement (en bij sommige economieprofessoren) leven nog andere ideeën. Een meerderheid van het Europees Parlement vindt dat er nog een tweede budget nodig is, bovenop het al bestaande, dat enkel voor de landen van de eurozone bestemd zou zijn. Dat eurozonebudget zou moeten dienen als een soort buffer voor slechte economische tijden. Wanneer een land getroffen wordt door een “asymmetrische crisis”, zou het geld moeten kunnen krijgen uit dat budget. Bijvoorbeeld wanneer een ineenstorting van de vastgoedmarkt voor stijgende werkloosheid zorgt, waardoor de werkloosheidsuitgaven stijgen en het land zijn begroting niet meer onder controle heeft. Om beroep te kunnen doen op het eurozonebudget, zouden alle landen een “convergentiecode” moeten naleven. Het eurozonebudget zou ook kunnen in actie schieten wanneer de hele eurozone in een economische crisis belandt, door bepaalde investeringen te doen die voor economische groei zorgen.
- **Tot slot**
- Uiteraard heeft de Europese Unie nog andere opbrengsten en kosten, die niet in het Europese budget zijn terug te vinden. Het verdwijnen van binnengrenzen en de eengemaakte markt is goed voor exporterende bedrijven. De afschaffing van de roamingkosten is goed nieuws voor elke reiziger. Strengere regels voor voedselveiligheid zijn goed voor de consument, maar jagen producenten van voeding dan weer op kosten. Een verbod op gratis plastic zakjes, is duurder voor de consument, maar is wel goed voor het leefmilieu. Een wet die autoconstructeurs verplicht om het benzineverbruik van auto's omlaag te brengen, is kostelijk voor de fabrikanten, maar helpt om de klimaatverandering te bestrijden. *Het DNA van de EU, dat zijn al die wetten en regels.* De (door sommigen verfoeide) eurocraten

bereiden die voor, lobbyisten proberen hen te beïnvloeden, verkozen politici (nationale ministers en europarlementsleden) nemen de eindbeslissing. Aan herverdeling, via het EU-budget, doet de Europese Unie erg weinig, en dat is een immens verschil met de begrotingen van de lidstaten, die werkloosheidsuitkeringen, kinderbijslag, pensioenen en ziektekosten financieren. Toch blijft zelf het beperkte EU-budget steevast voor grote discussies zorgen, omdat er beperkte geldtransfers mee gemoeid zijn, van rijke naar arme regio's. In de toekomst zal dat niet anders zijn.